

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

CZWARTA SEKCJA

CHOUMAKOV przeciwko POLSCE (Nr 2)

(Skarga nr 55777/08)

WYROK

STRASBURG

1 luty 2011 roku

*Wyrok ten stanie się ostateczny zgodnie z warunkami określonymi w Artykule 44 § 2 Konwencji.
Wyrok ten może podlegać korekcie wydawniczej.*

W sprawie Choumakov przeciwko Polsce (nr 2),

Europejski Trybunał Praw Człowieka (Sekcja Czwarta), zasiadając jako Izba w składzie:

Nicolas Bratza, *Przewodniczący*,
Lech Garlicki,
Ljiljana Mijović,
David Thór Björgvinsson,
Ledi Bianku,
Mihai Poalelungi,
Vincent A. de Gaetano, *sędziowie*,

oraz Fatoş Araci, *Kanclerz Sekcji*,

Obradując na posiedzeniu niejawnym w dniu 11 stycznia 2011 roku,

Wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 5777/08) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej wniesionej do Trybunału na podstawie Artykułu 34 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności („Konwencja”), przez obywatela Federacji Rosyjskiej, Pana Olega Choumakova („skarżący”), w dniu 6 listopada 2008 roku.
2. Rząd Polski („Rząd”) był reprezentowany przez pełnomocnika, Pana J. Wołaszewicza z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.
3. W dniu 13 lipca 2009 roku Trybunał zadecydował o zakomunikowaniu Rządowi skargi. Zadecydowano także o rozpatrzeniu w tym samym czasie skargi, co do jej meritum oraz dopuszczalności (Artykuł 29 § 1). Rząd Federacji Rosyjskiej nie wykorzystał swojego prawa do interwencji (Artykuł 36 § 1 Konwencji i Reguła 44 § 1(b) Regulaminu).

FAKTY

I. OKOLICZNOŚCI SPRAWY

A. Postępowanie karne i tymczasowy areszt skarżącego

4. Skarżący, Pan Oleg Choumakov, jest obywatelem Federacji Rosyjskiej, który urodził się w 1971 roku. W chwili obecnej odbywa karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Gdańsku.
5. W dniu 29 maja 2003 roku skarżący został zatrzymany przez policję pod zarzutem dokonania rozboju i zabójstwa taksówkarza.
6. W dniu 30 maja 2003 roku Sąd Rejonowy w Braniewie podjął decyzję o tymczasowym aresztowaniu skarżącego w związku z uzasadnionym podejrzeniem, że skarżący dopuścił się popełnienia zarzucanych mu przestępstw i wysokim prawdopodobieństwem wymierzenia mu surowej kary. Sąd uznał także, iż istniała uzasadniona obawa, że skarżący mógłby utrudniać postępowanie karne i wywierać wpływ na świadków.
7. Tymczasowe aresztowanie zastosowane wobec skarżącego było następnie kilkakrotnie przedłużane.

8. W dniu 30 czerwca 2005 roku Sąd Okręgowy w Elblągu uznał skarżącego i drugiego z oskarżonych za winnych zarzucanych im czynów i wymierzył im kary dwudziestu pięciu lat pozbawienia wolności. Skarżący wniósł apelację od wyroku.
9. W dniu 21 grudnia 2005 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. W tym samym dniu, sąd apelacyjny postanowił przedłużyć tymczasowy areszt zastosowany wobec skarżącego.
10. Tymczasowe aresztowanie stosowane wobec skarżącego było następnie przedłużane.
11. W dniu 30 kwietnia 2007 roku Sąd Okręgowy w Elblągu ponownie uznał skarżącego za winnego i wymierzył mu karę dwudziestu pięciu lat pozbawienia wolności. Skarżący wniósł apelację.
12. W dniu 28 grudnia 2007 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku uwzględnił apelację, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Elblągu. Następnie sąd przedłużył areszt skarżącego do dnia 28 czerwca 2008 roku. Oprócz podstaw powołanych wcześniej, sąd uznał, że skarżący i drugi współoskarżony podjęli próbę nielegalnego kontaktowania się i wymiany informacji na temat procesu, co uzasadnia wniosek, że skarżący mógłby zakłócać prawidłowy tok postępowania sądowego. Ponadto sąd zauważył, że współoskarżony kontaktował się ze świadkami za pośrednictwem osób trzecich.
13. W dniu 30 kwietnia 2008 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku nie uwzględnił wniosku skarżącego o uchylenie tymczasowego aresztowania.
14. W dniu 17 czerwca 2008 roku Sąd Okręgowy w Elblągu przedłużył tymczasowe aresztowanie skarżącego do dnia 30 grudnia 2008 roku, powołując się na wysokie prawdopodobieństwo, że skarżący popełnił zarzucane mu przestępstwo. Zwrócił nadto uwagę, że został on już dwukrotnie skazany przez sąd pierwszej instancji. Sąd uznał również, że prawdopodobieństwo wymierzenia skarżonemu surowej kary uzasadnia obawę, że mógłby on utrudniać postępowanie, a fakt, że skarżący kontaktował się z osobami trzecimi uzasadnia obawę, że mógłby fałszować dowody.
15. Skarżący wniósł zażalenie.
16. W dniu 2 lipca 2008 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie, powołując się na argumenty wskazane przez Sąd Okręgowy.
17. W dniu 1 grudnia 2008 roku obrońca skarżącego zwrócił się do sądu o uchylenie tymczasowego aresztowania i zastosowanie łagodniejszego środka, to jest dozoru policji połączonego z zatrzymaniem paszportu skarżącego. Powołał się, *inter alia* na fakt, iż w dniu 29 lipca 2008 roku Europejski Trybunał Praw Człowieka wydał wyrok, w którym uznał, że okres tymczasowego aresztowania zastosowanego wobec skarżącego przekroczyło rozsądny termin.
18. W dniu 5 grudnia 2008 roku Sąd Okręgowy w Elblągu oddalił wniosek obrońcy skarżącego. Sąd uznał, że podstawy zastosowania wobec skarżącego tymczasowego aresztowania pozostają aktualne, a zatem dalsze aresztowanie skarżącego nie narusza gwarancji proceduralnych chronionych przez artykuł 5 i 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. W odniesieniu zaś do wyroku Trybunału, Sąd Okręgowy wyraził opinię, iż ani Konwencja, ani Kodeks postępowania karnego nie nakłada na sąd obowiązku zwolnienia skarżącego na podstawie wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Sąd Okręgowy zauważył, że skarżącemu przyznano kwotę 1500 euro (EUR), co stanowi wystarczające zadośćuczynienie za stwierdzone naruszenie.
19. W dniu 22 grudnia 2008 roku Sąd Okręgowy w Elblągu ponownie przedłużył areszt skarżącego do dnia 30 czerwca 2009 roku. Sąd powielił uzasadnienie swojej decyzji wydanej w dniu 5 grudnia 2008 roku.

20. W dniu 5 stycznia 2009 roku obrońca skarżącego wniósł zażalenie.
21. W dniu 21 stycznia 2009 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie i ponownie powtórzył argumenty przywołane wcześniej przez Sąd Okręgowy. W odniesieniu do orzeczenia wydanego przez Trybunał, uznał, że miało ono jedynie "charakter deklaracyjny" i "nie stanowiło źródła prawa, lecz raczej akt stosowania prawa".
22. W nieokreślonym bliżej dniu obrońca skarżącego złożył kolejny wniosek o zastosowanie wobec skarżącego mniej surowego środka zapobiegawczego, mianowicie dozoru policji połączonego z zatrzymaniem paszportu skarżącego.
23. W dniu 13 maja 2009 roku Sąd Okręgowy w Elblągu nie uwzględnił powyższego wniosku, stwierdzając, że nie zostały jeszcze sporządzone dwie opinie biegłych, a sprawa była szczególnie skomplikowana. Zwrócił również uwagę, że skarżący, jako cudzoziemiec bez stałego miejsca pobytu w Polsce, może zbiec jeśli zostanie zwolniony. Następnie Sąd powtórzył te same argumenty, co poprzednio.
24. W dniu 20 maja 2009 roku obrońca skarżącego złożył zażalenie. Podniósł, *inter alia*, że życie zawodowe i rodzinne skarżącego w okresie przed jego aresztowaniem toczyło się w Elblągu, a sam fakt, że skarżący jest obywatelem rosyjskim, nie może być uznany za stwarzający zagrożenie jego ucieczki.
25. W dniu 2 czerwca 2009 roku Sąd Okręgowy w Elblągu utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. Sąd oparł się tych samych podstawach, które przywołano wcześniej.
26. W dniu 16 czerwca 2009 roku Sąd Okręgowy w Elblągu po raz kolejny przedłużył tymczasowe aresztowanie skarżącego o dalsze sześć miesięcy, to jest do dnia 30 grudnia 2009 roku. Po raz kolejny powołał się na te same argumenty, co poprzednio i dodał, że biegli muszą zostać ponownie przesłuchani, ponieważ "oskarżeni po raz kolejny zmienili swoją wersję wydarzeń".
27. W dniu 22 czerwca 2009 roku skarżący i jego obrońca wnieśli zażalenie na dalsze przedłużenie stosowania tymczasowego aresztowania.
28. W dniu 1 lipca 2009 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku uznał zażalenie za częściowo zasadne i zdecydował, że tymczasowe aresztowanie skarżącego powinno zostać przedłużone jedynie do dnia 30 października 2009 roku. Stwierdził, że postępowanie było "bez wątplenia długotrwałe" i uznał, że Sąd Okręgowy powinien zakończyć je przed upływem terminu tymczasowego aresztowania.
29. W dniu 13 listopada 2009 roku Sąd Okręgowy w Elblągu uznał skarżącego za winnego zarzucanych mu czynów i skazał go na karę dwudziestu pięciu lat pozbawienia wolności.
30. W dniu 11 marca 2010 roku obrońca skarżącego złożył apelację.
31. W dniu 27 października 2010 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

B. Postępowanie na podstawie ustawy z 2004 roku.

32. W dniu 1 września 2008 roku skarżący wniósł skargę na podstawie artykułu 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku w sprawie skargi na naruszenie prawa do procesu w rozsądnym terminie (*Ustawa o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki*) ("Ustawa z 2004 roku"). Żądał stwierdzenia, że prowadzone przeciwko niemu postępowanie karne było długotrwałe oraz domagał się odszkodowania w wysokości 10.000 zł (PLN).

33. W dniu 28 października 2008 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił skargę skarżącego (II S 30/08). Uznał, że w postępowaniu nie doszło do nieuzasadnionej przewlekłości i wskazał na skomplikowany charakter sprawy.

II. WŁAŚCIWE PRAWO KRAJOWE I PRAKTYKA

34. Właściwe przepisy prawa i praktyka w zakresie zadośćuczynienia za przewlekłość postępowania sądowego, w szczególności obowiązujących przepisów ustawy z 2004 roku są określone w decyzjach Trybunału w sprawach: *Charzyński przeciwko Polsce*, skarga nr 15212/03 (dec.), § § 23/12, ECHR 2005-V; *Ratajczyk przeciwko Polsce* skarga nr 11215/02 (dec.), ECHR 2005-VIII i wyroku w sprawie *Krasuski przeciwko Polsce*, skarga nr 61444/00, § § 34-46, ECHR 2005-V.

PRAWO

I. WNIOSEK RZĄDU O SKREŚLENIE SKARGI Z LISTY SPRAW NA PODSTAWIE ARTYKUŁU 37 KONWENCJI

35. W dniu 14 grudnia 2009 roku Rząd złożył deklarację jednostronną podobną do tej co w sprawie *Tahsin Acar przeciwko Turcji* (*Tahsin Acar przeciwko Turcji* (zarzut wstępny) [GC], skarga nr 26307/95, ECHR 2003 VI) i poinformował Trybunał o gotowości uznania, że doszło do naruszenia prawa skarżącego na podstawie Artykułu 5 § 3 i 6 § 1 Konwencji w wyniku nadmiernej długości tymczasowego aresztowania skarżącego i postępowania karnego, w którym skarżący był stroną. W odniesieniu do szkody niemajątkowej, Rząd zaproponował przyznanie skarżącemu kwoty 2.500 euro. Rząd zwrócił się do Trybunału o skreślenie skargi z listy spraw zgodnie z Artykułem 37 Konwencji.

36. Skarżący nie zgodził się z propozycją Rządu. Uznał, że zaproponowana kwota nie stanowi wystarczającego zadośćuczynienia za szkodę, którą poniósł i wniósł do Trybunału wniosek o dalsze rozpatrywanie skargi.

37. Trybunał zauważa, jak zostało to już wielokrotnie stwierdzone, że możliwe jest w określonych okolicznościach skreślenie skargi lub części skargi z listy spraw w myśl Artykułu 37 § 1 (c) Konwencji na podstawie jednostronnej deklaracji pozwanego Rządu, nawet, jeśli skarżący żąda kontynuowania postępowania w sprawie. Zależec będzie to od konkretnych okoliczności decydujących, czy jednostronna deklaracja stanowi wystarczającą podstawę do stwierdzenia, że poszanowanie praw człowieka w rozumieniu Konwencji i jej Protokołów nie wymaga od Trybunał kontynuowania ich badania w sprawie (patrz *Tahsin Acar*, cytowany powyżej, § 75 i *Melnic przeciwko Mołdawii*, skarga nr 6923/03, § 22, 14 listopada 2006 roku).

38. Zgodnie z orzecznictwem Trybunał, kwota zaproponowana w deklaracji jednostronnej może zostać uznana za wystarczającą do tego, aby skreślić skargę lub jej części z listy. W tym przypadku Trybunał weźmie pod uwagę zgodności kwoty zadośćuczynienia z zasądzanym przez niego zadośćuczynieniem w podobnych sprawach dotyczących długość postępowania, zwracając uwagę na standardy, które opracował dla określenia statusu ofiary i oceny wysokości zadośćuczynienia przyznanego w przypadku stwierdzenia naruszenia wymogu "rozsądnego terminu" (zobacz *Cocchiarella przeciwko Włochom* [GC], nr.

64886/01, § § 85 107, ECHR 2006 ... *Scordino przeciwko Włochom* (nr 1) [GC .], skarga nr 36813/97, § § 193-215, ECHR 2006 ... i *Dubjakova przeciwko Słowacji* (dec.), skarga nr 67299/01, 10 października 2004 roku).

39. Odnośnie tego, czy właściwe byłoby skreślenie niniejszej skargi na podstawie deklaracji jednostronnej złożonej przez Rząd, Trybunał zauważa, że kwota zaproponowana w deklaracji w odniesieniu do szkody niemajątkowej poniesionej przez skarżącego w związku ze stwierdzeniem naruszenia Konwencji, nie jest proporcjonalna do kwot zasądzanych przez Trybunał w podobnych sprawach w odniesieniu do szkody niemajątkowej. Ponadto, postępowanie krajowe jest w toku (zobacz paragraf 31 powyżej).

40. Na podstawie faktów i z powodów określonych powyżej, Trybunał stwierdza, że Rząd nie przedstawił oświadczenia wskazującego wystarczające podstawy do stwierdzenia, że poszanowanie praw człowieka w rozumieniu Konwencji i jej Protokołów nie wymaga od Trybunał kontynuowania rozpatrywania sprawy (zobacz, natomiast *Spółka z o.o. WAZA przeciwko Polsce* (skreślona z listy), skarga nr 11602/02, 26 czerwca 2007 roku).

41. W takim przypadku, Trybunał odrzuca wniosek Rządu dotyczący skreślenia skargi z listy na podstawie Artykułu 37 Konwencji i będzie odpowiednio kontynuował badanie odnośnie dopuszczalności i meritum sprawy.

II. ZARZUCANE NARUSZENIE ARTYKUŁU 5 § 3 KONWENCJI

42. Skarżący zarzucił, że długość zastosowanego wobec niego tymczasowego aresztu była nadmierna. Powołał się na Artykuł 5 § 3 Konwencji, który stanowi, co następuje:

„Każdy zatrzymany lub aresztowany zgodnie z postanowieniami ustępu 1 lit. c) niniejszego artykułu... ma prawo być sądzony w rozsądnym terminie albo zwolniony na czas postępowania. Zwolnienie może zostać uzależnione od udzielenia gwarancji zapewniających stawienie się na rozprawę.”

A. Dopuszczalność skargi

43. Trybunał stwierdza, że skarga nie jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu Artykułu 35 § 3 Konwencji. Stwierdza również, że nie jest ona niedopuszczalna na podstawie jakichkolwiek innych przesłanek. Z tego względu skarga musi być uznana za dopuszczalną.

Meritum skargi

1. Okres, który należy wziąć pod uwagę

44. Tymczasowe aresztowanie skarżącego rozpoczęło się w dniu 29 maja 2003 roku, kiedy został on zatrzymany pod zarzutem popełnienia zabójstwa i rozboju. W dniu 30 lipca 2005 roku Sąd Okręgowy w Elblągu uznał go winnym zarzucanych mu czynów.

Od tego dnia został on osadzony ”po skazaniu go przez właściwy sąd” w rozumieniu Artykułu 5 § 1 Konwencji (a) i konsekwentnie ten okres jego aresztowania musi zostać wyłączony z zakresu Artykułu 5 § 3 Konwencji (*Kudła przeciwko Polsce* [GC], skarga nr 30210/96, § 104 *et seq* ECHR 2000 XI).

45. W dniu 21 grudnia 2005 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku uchylił wyrok skazujący skarżącego. Po tym dniu jego aresztowania zostało ponownie objęte zakresem Artykułu 5 ust. 3 Konwencji. Okres brany pod uwagę zakończył się w dniu 30 kwietnia 2007 roku, kiedy skarżący został ponownie skazany przez sąd. W dniu 28 grudnia 2007 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku ponownie uchylił wyrok Sądu Okręgowego, a w dniu 13 listopada 2009 roku Sąd Okręgowy w Elblągu po raz kolejny uznał skarżącego winnym stawianych mu zarzutów. W dniu 27 października 2010 roku wyrok z dnia 13 listopada 2009 roku został podtrzymany przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku.

46. W związku z powyższym, tymczasowe aresztowanie skarżącego w rozumieniu Artykułu 5 § 3 Konwencji trwało ponad pięć lat i cztery miesiące.

47. Jednak, długość tymczasowego aresztowania skarżącego została zbadana już przez Trybunał. W wyroku z dnia 29 lipca 2008 roku (*Choumakov przeciwko Polsce*, skarga nr 33868/05) Trybunał stwierdził naruszenie Artykułu 5 § 3 Konwencji w związku z nadmierną długością aresztowania, które w danym czasie, trwało już prawie cztery lata, od dnia 29 maja 2003 roku do dnia 30 kwietnia 2007 roku, z wyłączeniem okresów objętych artykułem 5 § 1 (a) Konwencji (zobacz paragraf 46 powyżej). Po wyroku wydanym przez Trybunał w dniu 29 lipca 2008 roku, wyrok skazujący skarżącego został uchylony przez sąd drugiej instancji w dniu 28 grudnia 2007 roku, a sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania. Skarżący został ponownie skazany w dniu 13 listopada 2009 roku. Wynika stąd, że okres brany przez Trybunał pod uwagę w niniejszej sprawie rozpoczął się w dniu 29 grudnia 2007 roku i zakończył w dniu 13 listopada 2009 roku (zobacz *mutatis mutandis*, *Rotondi przeciwko Włochom*, skarga nr 38113/97, § 13, 27 kwietnia 2000 roku). Trwał więc, jeden rok, dziesięć miesięcy i piętnaście dni.

48. Trybunał zauważa, że taki okres tymczasowego aresztowania mógłby sam w sobie nie stanowić podstawy do stwierdzenia naruszenia artykułu 5 § 3 Konwencji, w szczególności biorąc pod uwagę fakt, że skarżący został oskarżony o morderstwo oraz że wraz ze współoskarżonym podjęli próbę nielegalnego kontaktowania się i wymiany informacji na temat procesu (zobacz paragraf 13 powyżej). Jednak, okres ten nie może być rozpatrywany w oderwaniu od faktu, że skarżący był już tymczasowo aresztowany przez prawie cztery lata.

2. Stanowiska stron

(a) skarżący

49. Skarżący w sposób ogólny przedstawił, że jego aresztowanie przekroczyło rozsądny termin. Twierdził również, że orzeczenie wydane przez Trybunał w dniu 29 lipca 2008 roku nie było przestrzegane przez władze Polski, gdyż nadal pozostawał w areszcie, a sądy przedłużając jego aresztowanie oparły się na tych samych powodach, co poprzednio.

(b) Rząd

50. Rząd, składając deklarację jednostronną, nie przedstawił uwag odnośnie tej kwestii.

3. Ocena Trybunału

51. Trybunał zauważa, że ogólne zasady dotyczące prawa do bycia sędzonym w rozsądnym terminie albo zwolnienia na czas postępowania, gwarantowanego przez Artykuł 5 § 3 Konwencji, zostały przedstawione w wielu wcześniejszych orzeczeniach (zobacz wśród wielu innych, *Kudła*, cytowany powyżej, § 110 i nast. i *McKay przeciwko Zjednoczonemu Królestwu* [GC], skarga nr 543/03, § § 41 44, ECHR 2006-..., z dalszymi odniesieniami).

52. Trybunał przypomina, że w dniu 29 lipca 2008 roku wydał wyrok, w którym stwierdził, że tymczasowe aresztowanie skarżącego w tym postępowaniu było nadmierne. Jednakże po wyroku Trybunału, skarżący nadal pozostawał w areszcie.

53. W swoich decyzjach wydanych po dniu 29 lipca 2008 roku władze krajowe, które przedłużały tymczasowy areszt lub odmawiały zwolnienia skarżącego i zastosowania wobec niego innych, łagodniejszych środków zapobiegawczych powoływały się na te same podstawy, co przywoływane wcześniej, a mianowicie wagę czynu, o który skarżący został oskarżony, surowość grożącej mu kary, konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania i ryzyko, że skarżący mógłby fałszować dowody lub zbiec (zobacz paragraf 17-29 powyżej). Wynika stąd, że po wydaniu przez Trybunał wyroku, nie rozważano nowych istotnych powodów, mogących uzasadnić długotrwałe aresztowanie.

W tych okolicznościach, biorąc pod uwagę, że po wyroku wydanym przez Trybunał tymczasowe aresztowanie trwało przez kolejny rok, dziesięć miesięcy i piętnaście dni, Trybunał stwierdza, że władze nie przestrzegały prawa skarżącego do bycia sędzonym w rozsądnym terminie albo do bycia zwolnionym na czas postępowania.

Doszło więc do naruszenia artykułu 5 § 3 Konwencji.

III. ZARZUT NARUSZENIA ARTYKUŁ 6 § 1 KONWENCJI W ZWIĄZKU Z NADMIERNĄ DŁUGOŚCIĄ POSTĘPOWANIA

54. Skarżący zarzucił, że długość postępowania była niezgodna z wymogiem "rozsądnego terminu" przewidzianego w Artykule 6 § 1 Konwencji, który stanowi co następuje:

"Przy rozstrzyganiu wytoczonej przeciwko niemu sprawie karnej...każdy ma prawo do ... rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez [a] ... sąd ... "

55. Rząd, który złożył deklarację jednostronną, nie przedstawił uwag odnośnie tej kwestii.

56. Okres brany pod uwagę rozpoczął w dniu 29 maja 2003 roku i jeszcze się nie zakończył. Trwa już więc ponad siedem lat w dwóch instancjach sądowych.

A. Dopuszczalność skargi

57. Trybunał stwierdza, że skarga nie jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu Artykułu 35 § 3 Konwencji. Stwierdza również, że nie jest ona niedopuszczalna na podstawie jakichkolwiek innych przesłanek. Z tego względu skarga musi być uznana za dopuszczalną.

B. Meritum skargi

58. Trybunał przypomina, że rozsądna długość trwania postępowania musi być oceniana w świetle okoliczności sprawy z uwzględnieniem następujących kryteriów: złożoność sprawy, zachowanie skarżącego i odpowiednich władz krajowych oraz wagi postępowania dla skarżącego (zobacz, m.in. wyrok w sprawie *Frydlender przeciwko Francji* [GC], skarga nr 30979/96, § 43, ECHR 2000 VII).

59. Trybunał często stwierdzał naruszenia artykułu 6 § 1 Konwencji w sprawach odnoszących się do zagadnień podobnych do tego, którego dotyczy niniejsza sprawa (zobacz *Frydlender*, cytowany powyżej). Ponadto Trybunał uważa, że oddalając zażalenie skarżącego dotyczące zarzutu przekroczenia rozsądnego terminu dla rozstrzygnięcia sprawy, Sąd Apelacyjny w Gdańsku nie zastosował standardów, które były zgodne z zasadami zawartymi w orzecznictwie Trybunału (zobacz *Majewski przeciwko Polsce*, skarga nr 52690/99, § 36, 11 października 2005 roku).

60. Po zbadaniu całego przedłożonego materiału dowodowego, Trybunał zauważa, że Rząd nie przedstawił żadnych okoliczności lub argumentów, mogących doprowadzić do wyciągnięcia innych wniosków w tej sprawie. Uwzględniając swoje orzecznictwo Trybunał uważa, że w niniejszej sprawie długość postępowania jest nadmierna i nie spełnia wymogu "rozsądnego terminu".

Doszło więc do naruszenia artykułu 6 § 1.

IV. ZARZUT NARUSZENIA ART. 13 KONWENCJI

61. Skarżący zarzucił następnie, że środek odwoławczy gwarantowany przez ustawę z 2004 roku nie był „skuteczny” w rozumieniu Artykułu 13 Konwencji, który stanowi, co następuje:

„Każdy, czyje prawa i wolności zawarte w niniejszej konwencji zostały naruszone, ma prawo do skutecznego środka odwoławczego do właściwego organu państwowego także wówczas, gdy naruszenia dokonały osoby wykonujące swoje funkcje urzędowe”

62. Trybunał przypomina, że wyrażenie "skuteczny środek odwoławczy" w rozumieniu Artykułu 13 Konwencji nie oznacza, środka gwarantującego sukces, ale po prostu dostępność środka odwoławczego do organu właściwego do rozpoznania zasadności skargi (zobacz np *Šidlová przeciwko Słowacja*, skarga nr 50224/99, § 77, 26 września 2006 roku i *Figiel przeciwko Polsce* (nr 1), skarga nr 38190/05, 17 lipca 2008 roku). Sam fakt, że skarga została oddalona przez sąd krajowy, samo w sobie nie powoduje nieskuteczności rozwiązania przewidzianego ustawą z 2004 roku.

63. Wynika stąd, że skarga jest oczywiście niezasadna i musi zostać odrzucona zgodnie z Artykułem 35 § 3 i 4 Konwencji

V. INNE ZARZUTY NARUSZENIA KONWENCJI

64. Wreszcie skarżący zarzucił na podstawie Artykułu 3 Konwencji, że jego aresztowanie doprowadziło do nieludzkiego traktowania, a na mocy Artykułu 6 § 2 Konwencji, że jego długotrwały areszt naruszył zasadę domniemania niewinności.

65. Po przeanalizowaniu wszystkich materiałów będących w jego w posiadaniu i niezależnie od innych możliwych podstaw niedopuszczalności Trybunał nie znajduje w aktach sprawy nic, co mogłoby ujawnić jakiegokolwiek naruszenie przywołanych przepisów.

Wynika z tego, że ta część skargi jest oczywiście niezasadna i musi zostać odrzucona zgodnie z Artykułem 35 § § 3 i 4 Konwencji.

VI. ZASTOSOWANIE ARTYKUŁU 41 KONWENCJI.

66. Artykuł 41 Konwencji przewiduje:

„Jeśli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów oraz jeśli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie.”

A. Szkoda

67. Skarżący domagał się 50.000 zł (PLN) tytułem szkody majątkowej i 300.000 zł tytułem szkody niemajątkowej.

68. Rząd uznał te żądania za nieodpowiednie i bezpodstawne.

69. Trybunał nie dostrzega żadnego związku przyczynowego między stwierdzonym naruszeniem a domniemaną szkodą majątkową; dlatego też odrzuca to roszczenie. Trybunał uznaje, że skarżący musiał ponieść szkodę niemajątkową. Orzekając na podstawie zasady słuszności przyznaje mu z tego tytułu 4.500 euro.

B. Koszty i wydatki

70. Skarżący nie składał żadnych roszczeń z tytułu kosztów i wydatków związanych z postępowaniem.

C. Odsetki za zwłokę

71. Trybunał uważa za właściwe, aby odsetki za zwłokę były oparte na marginalnej stopie procentowej Europejskiego Banku Centralnego powiększonej o trzy punkty procentowe.

Z TYCH PRZYCZYN, TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. Odrzuca żądanie Rządu dotyczące skreślenia skargi z listy

2. *Uznaje* zarzuty podniesione w oparciu o Artykuł 5 § 3 Konwencji, dotyczące nadmiernej długości tymczasowego aresztu i w oparciu o Artykuł 6 § 1 Konwencji, dotyczące przewlekłości postępowania, za dopuszczalne, a pozostałą część skargi za niedopuszczalną;
3. *Uznaje*, że doszło do naruszenia Artykułu 5 § 3 Konwencji;
4. *Uznaje*, że doszło do naruszenia Artykułu 6 § 1 Konwencji;
5. *Uznaje*
 - (a) że pozwane Państwo ma wypłacić skarżącemu, w terminie trzech miesięcy od dnia, kiedy wyrok stanie się prawomocny zgodnie z art. 44 § 2 Konwencji, kwotę 4.500 EUR (cztery i pół tysiąca euro) tytułem zadośćuczynienia za poniesioną szkodę niemajątkową powiększoną o równowartość wszelkich podatków, które mogą zostać nałożone na powyższą kwotę, przeliczoną na walutę polską po kursie obowiązującym w dniu rozliczenia;
 - (b) że po upływie powyższego trzymiesięcznego terminu do momentu zapłaty winny zostać naliczone od tej kwoty zwykłe odsetki według marginalnej stopy procentowej Europejskiego Banku Centralnego powiększonej o trzy punkty procentowe;
4. *Oddala* pozostałą część żądania skarżącego dotyczącą słusznego zadośćuczynienia

Sporządzono w języku angielskim, obwieszczono pisemnie 1 lutego 2011 roku, zgodnie z Regulą 77 §§ 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Fatoş Araci,
Kanclerz Sekcji

Nicolas Bratza,
Przewodniczący